

Kierunek i poziom studiów: nauki o rodzinie, I stopień

Sylabus modułu: Moralno-społeczny aspekt małżeństwa i rodziny (11-R1S-14-r1_31)

1. Informacje ogólne

koordynator modułu	Antoni Bartoszek
rok akademicki	2014-2015
semestr	zimowy
forma studiów	stacjonarne
sposób ustalania oceny końcowej modułu	średnia ważona trzech ocen - z wykładu 1 (Bartoszek) – W 1/2 - z ćwiczeń 1 (Szwarczyńska) – W 1/6 - z wykładu 2 i z ćwiczeń 2 (średnia) (Wuwer) – W 1/3
informacje dodatkowe	

2. Opis zajęć dydaktycznych i pracy studenta

nazwa	wykład 1	kod
prowadzący	Bartoszek	
grupa(-y)	jedna (wykładowa) - 54 osoby	
treści zajęć	Wykład podejmuje problematykę życia seksualnego w aspekcie moralnym. Rozważone zostaje zagadnienie czystości w różnych koncepcjach antropologicznych, a także problematyka jej biblijnego uzasadnienia. Istotnym elementem wykładu jest moralny wymiar małżeństwa oraz bezżeństwa. W świetle ujęć personalistycznych zostaje omówiona problematyka czystości przedmałżeńskiej, małżeńskiej, z uwzględnieniem grzechów przeciw czystości.	
metody prowadzenia zajęć	Wykład	
liczba godzin dydaktycznych (kontaktowych)	45	
liczba godzin pracy własnej studenta	55	
opis pracy własnej studenta	przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu	
organizacja zajęć		
literatura obowiązkowa	Dokumenty Kościoła dotyczące małżeństwa i rodziny	

literatura uzupełniająca	J. Troska, <i>Moralność życia płciowego, małżeńskiego i rodzinnego</i> , Poznań 1998; A. Marcol, <i>Etyka życia seksualnego</i> , Opole 1998; A. Sarmiento, <i>Małżeństwo chrześcijańskie</i> . Kraków 2002. W. Bołoz, <i>Etyka seksualna</i> , Warszawa 2003
adres strony www zajęć	
informacje dodatkowe	

nazwa	ćwiczenia 1	kod
prowadzący	Szwarczyńska	
grupa(-y)	dwie (ćwiczeniowe) – ok. 27 osób	
treści zajęć	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia organizacyjne. Miłość w ujęciu personalistyczno-teologicznym. 2. Małżeństwo w zamyśle Boga. 3. Małżeństwo a misteria Chrystusa. 4. Sakramentalność małżeństwa. 5. Święta Rodzina jako wzór dla współczesnych rodzin. 6. Odpowiedzialne rodzicielstwo. Funkcje rodziny. Zaliczenie	
metody prowadzenia zajęć	ćwiczenia	
liczba godzin dydaktycznych (kontaktowych)	15	
liczba godzin pracy własnej studenta	15	
opis pracy własnej studenta	<p>Student przygotowuje się na zajęcia poprzez lekturę zadanych tekstów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Grzeškowiak J., „<i>Tajemnica to jest wielka</i>”. <i>Sakramentalne przymierze małżeńskie</i>, Opole 2010, s. 63-90, 139-154. 2) Jan Paweł II, <i>Redemptoris custos</i>, Rzym 1989. 3) Jan Paweł II, <i>Familiaris consortio</i>, Rzym 1981. 4) Benedykt XVI, <i>Deus Caritas Est</i>, Rzym 2005, nr 7. <p>Student przygotowuje również pracę pisemną. Objętość pracy: od 3 do 4 stron. Tematy prac zaliczeniowych do wyboru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gender w świetle katolickiej wizji małżeństwa i rodziny 2. Kohabitacja w świetle katolickiej wizji małżeństwa i rodziny 3. Rozwód w świetle katolickiej wizji małżeństwa i rodziny 4. Homoseksualizm w świetle katolickiej wizji małżeństwa i rodziny 	
organizacja zajęć	Jednostka zajęć: 1,5 h.	
literatura obowiązkowa	Grzeškowiak J., „ <i>Tajemnica to jest wielka</i> ”. <i>Sakramentalne przymierze małżeńskie</i> , Opole 2010, s. Jan Paweł II, <i>Redemptoris custos</i> , Rzym 1989. Benedykt XVI, <i>Deus Caritas Est</i> , Rzym 2005	

literatura uzupełniająca	Sarmiento A., <i>Małżeństwo chrześcijańskie</i> , Kraków 2002. Wojtyła K., <i>Miłość i odpowiedzialność</i> , Lublin 2010. Błaza M., Kowalczyk D., <i>Traktat o sakramentach</i> , w: <i>Dogmatyka</i> , t.5, Warszawa 2007. Jan Paweł II o małżeństwie i rodzinie, red. T. Żeleźnik, Warszawa 1982.
adres strony www zajęć	
informacje dodatkowe	

nazwa	wykład 2	kod
prowadzący	Arkadiusz Wuwer	
grupa(-y)	jedna (wykładowa) - 54 osoby	
treści zajęć	<p>1. Racje uzasadniające konieczność wypowiedziania się Magisterium Kościoła w kwestiach polityczno-społecznych (misja Kościoła w świecie współczesnym; uzasadnienie teologiczne; uzasadnienie polityczno-społeczne);</p> <p>2. Katolicka nauka społeczna jako narzędzie wypowiedziania się Magisterium Kościoła w kwestiach polityczno-społecznych (źródła, podmiot, przedmiot, cele i metoda metoda KNS; jej interdyscyplinarność, stałość i ewolucja);</p> <p>3. Kryteria oceny rzeczywistości społecznej z perspektywy KNS (koncepcja człowieka w katolickiej nauce społecznej [zasada personalistyczna]; prawa człowieka a prawo naturalne; osoba – społeczeństwo - państwo; zasady życia społecznego (dobro wspólne; pomocniczość; solidarność; powszechne przeznaczenie dóbr; partycypacja);</p> <p>4. Polityka - Polityka rodzinna a prawa rodziny w kontekście europejskim (ekonomia, edukacja, promocja, ochrona i warunki rozwoju);</p> <p>5. Kultura - Rodzina w perspektywie demograficznej (trendy; opcja preferencyjna na rzecz ubogich; eurosieroctwo; starość, „człowiek ponowoczesny”; sekularyzacja; hedonizm; konsumizm; ekologia).</p> <p>6. Ekonomia - Rodzina a przemiany na rynku pracy (bezrobocie, nowe technologie, perspektywy rozwoju; systemy gospodarcze i związane z nimi ideologie: kapitalizm, socjalizm, społeczna gospodarka rynkowa; społeczno-etyczny wymiar pracy ludzkiej; bezrobocie; własność prywatna i wspólna; podatki; rynek i wolna konkurencja; przedsiębiorstwo; związki zawodowe; prawidłowa koncepcja rozwoju i postępu).</p>	
metody prowadzenia zajęć	Wykład	
liczba godzin dydaktycznych (kontaktowych)	10	
liczba godzin pracy własnej studenta	50	
opis pracy własnej	Samodzielne przyswojenie wiedzy dotyczącej treści wykładów oraz pogłębienie jej przez wskazaną literaturę przedmiotu (50 godz.)	

studenta	
organizacja zajęć	<p>Zajęcia w formie wykładu odbywają się w następujących terminach: 2.10.; 9.10.; 16.10. w godz. 11.30-14.45 w sali 202 w budynku Wydziału Teologicznego UŚ (ul. Jordana 18).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Forma zaliczenia końcowego: <ul style="list-style-type: none"> o zaliczenie z wiedzy przekazanej podczas wykładów oraz z treści lektur obowiązkowych jest przeprowadzane w formie ustnej. Pytania są losowane i istnieje możliwość przygotowanie pisemnego konspektu odpowiedzi; 2. Zakres wymagań dotyczących zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> o na ocenę dostateczną - znajomość podstawowych zagadnień i umiejętność posługiwania się najważniejszymi terminami z nauczania społecznego Kościoła; o na ocenę dobrą – dobra znajomość wszystkich poruszanych zagadnień i umiejętność ilustrowania ich prostymi przykładami; o na ocenę bardzo dobrą – bardzo dobra znajomość wszystkich zagadnień i umiejętność odnoszenia ich do wydarzeń z życia społecznego.
literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Kompendium nauki społecznej Kościoła</i>, Wyd. Jedność, Kielce 2005 (rozdział V - „Rodzina - żywotna komórka społeczna”, strony 143-174); 2. J. Mazur, <i>Pro familia et societate. Wybrane zagadnienia polityki społecznej</i>, Wydawnictwo Naukowe UPJPII, Kraków 2013, stron 174. 3. J. Mazur, <i>Persona in societate. Wybrane zagadnienia chrześcijańskiej nauki o człowieku</i>, Wydawnictwo Naukowe UPJPII, Kraków 2014, stron 174.
literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. B. Sorge, <i>Wykłady z katolickiej nauki społecznej</i>, WAM, Kraków 2000, stron 296; 2. F. Compagnoni, <i>Prawa człowieka. Geneza, historia i zaangażowanie chrześcijańskie</i>, Wyd. WAM, Kraków 2000, stron 367; 3. <i>Spór o człowieka - spór o przyszłość świata. Od bł. Jana XXIII do Jana Pawła II</i>, red. J. Nagórny, J. Gocko, Lublin 2004, stron 237.
adres strony www zajęć	
informacje dodatkowe	

nazwa	ćwiczenia 2	kod
prowadzący	Arkadiusz Wuwer	
grupa(-y)	Dwie – gr. R-1 (25 osób) + gr. R-2 (29 osób)	
treści zajęć	Ćwiczenia mają na celu wypracowanie umiejętności analizy i refleksji nad dokumentami społecznymi Kościoła oraz naukę dostrzegania i właściwej oceny aktualnych wydarzenia z życia społecznego, politycznego i gospodarczego według wskazań nauki społecznej Kościoła.	
metody prowadzenia zajęć	<p>Na początku zajęć studenci losują z przygotowanej przez prowadzącego puli temat, który opracowują samodzielnie na podstawie wskazanych lektur (podstawa: <i>Kompendium nauki społecznej Kościoła</i>, Wyd. Jedność, Kielce 2005): Ćwiczenia polegają na multimedialnej prezentacji wylosowanej tematyki, która podlega dyskusji i ocenie całej grupy w aspekcie jej wartości merytorycznej, logiki, kompletności i komunikatywności przekazu.</p> <p>Tematyka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zasada personalistyczna; 2. prawa człowieka; 	

	<p>3. prawo naturalne; 4. społeczeństwo obywatelskie; 5. zasady życia społecznego: dobro wspólne; 6. zasady życia społecznego: pomocniczość; 7. zasady życia społecznego: solidarność; 8. zasady życia społecznego: powszechne przeznaczenie dóbr; 9. zasady życia społecznego: partycypacja; 10. wartości życia społecznego: miłość społeczna; 11. wartości życia społecznego: sprawiedliwość społeczna; 12. wartości życia społecznego: pokój; 13. wartości życia społecznego: wolność; 14. wartości życia społecznego: prawda; 15. znaczenie rodziny dla osoby; 16. znaczenie rodziny dla społeczeństwa; 17. wartość małżeństwa - sakrament małżeństwa; 18. zagrożenia społeczne i duchowe rodziny; 19. miłość małżeńska i formowanie wspólnoty osób; 20. rodzina - sanktuarium życia; 21. zadania wychowawcze rodziny; 22. godność i prawa dzieci; 23. rodzina, życie gospodarcze i praca; 24. społeczeństwo w służbie rodziny; 25. rodzina w aspekcie biblijnym; 26. środki społecznego przekazu w życiu rodziny; 27. patriotyzm - nacjonalizm - regionalizm; 28. świętowanie Dnia Pańskiego; 29. bieda i ubóstwo (opcja preferencyjna na rzecz ubogich); 30. odpowiedzialność rodziny - nowe style życia.</p>
liczba godzin dydaktycznych (kontaktowych)	15
liczba godzin pracy własnej studenta	30 (przygotowanie prezentacji multimedialnej na wybrany temat, jej przedstawienie i przygotowanie do dyskusji)
opis pracy własnej studenta	Lektura wskazanych tekstów i ich opracowanie w formie prezentacji multimedialnej. Przedstawienie wyników pracy całej grupie. Uczestnicy zajęć, na podstawie tych samych tekstów, przygotowują się do dyskusji.
organizacja zajęć	<ol style="list-style-type: none"> obecność i aktywny udział w ćwiczeniach (przygotowanie prezentacji, znajomość tematyki na podstawie zadanych tekstów, udział w dyskusji); pozytywna ocena ze strony uczestników i prowadzącego (głos decydujący należy do prowadzącego ćwiczenia).
literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> <i>Kompendium nauki społecznej Kościoła</i>, Wyd. Jedność, Kielce 2005; <i>Katechizm Kościoła Katolickiego</i>, Wyd. Pallottinum, Poznań 1994; <i>Dokumenty nauki społecznej Kościoła</i>, 2 t., RW KUL, Rzym-Lublin 1996; <i>Karta praw rodziny przedłożona przez Stolicę Apostolską wszystkim ludziom, instytucjom i władzom zainteresowanym misją rodziny w świecie współczesnym</i>, „L'Osservatore Romano” nr 10/październik 1983.
literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> J. Mazur, <i>Katolicka nauka społeczna (skrypt dla studentów teologii)</i>, UNUM, Kraków 1992, stron 276; V. Possenti, <i>Katolicka nauka społeczna wobec współczesności</i>, WAM, Kraków 1999, stron 267.
adres strony www zajęć	

informacje dodatkowe	
----------------------	--

3. Opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia modułu

Nazwa	wykład 1	kod
kod(-y) zajęć		
osoba(-y) przeprowadzająca(-e) weryfikację	Antoni Bartoszek	
grupa(-y)	jedna (wykładowa) - 54 osoby	
wymagania merytoryczne	treść wykładu oraz zaliczenie czterech kolokwium	
kryteria oceny	<p>5 – b. dobra znajomość materiału z wykładu oraz b. dobra średnia z kolokwium</p> <p>4,5 – b. dobra znajomość materiału z wykładu, ale trochę słabsza średnia z kolokwium (lub odwrotnie)</p> <p>4 – dobra znajomość materiału z wykładu oraz dobra średnia z kolokwium</p> <p>3,5 – dobra znajomość materiału z wykładu, ale słaba średnia z kolokwium (lub odwrotnie)</p> <p>3 – słaba znajomość materiału oraz słaba średnia z kolokwium</p> <p>2 – brak znajomości materiału lub niezaliczenie jednego z kolokwium</p> <p>Średnia ocena z kolokwium będzie miała charakter pomocniczy przy wystawianiu oceny z egzaminu ustnego</p>	
przebieg procesu weryfikacji	sprawdzenie i ocenienie kolokwium oraz ustny egzamin ze znajomości wiedzy przedstawionej na wykładzie; ocena z pracy pisemnej będzie miała charakter pomocniczy w stosunku do oceny końcowej z wykładu 1	
informacje dodatkowe		

Nazwa	ćwiczenia 1	kod
kod(-y) zajęć		
osoba(-y) przeprowadzająca(-e) weryfikację	Ewa Szwarczyńska	
grupa(-y)	dwie (ćwiczeniowe) – ok. 27 osób	
wymagania merytoryczne	<p>Wymagane są wiadomości z zakresu treści ćwiczeń oraz poniższych lektur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Grześkowiak J., „<i>Tajemnica to jest wielka</i>”. <i>Sakramentalne przymierze małżeńskie</i>, Opole 2010, s. 63-90, 139-154. 2) Jan Paweł II, <i>Redemptoris custos</i>, Rzym 1989. 3) Jan Paweł II, <i>Familiaris consortio</i>, Rzym 1981. 4) Benedykt XVI, <i>Deus Caritas Est</i>, Rzym 2005, nr 7. <p>Praca pisemna w której należy przedstawić wybrane zagadnienie z perspektywy katolickiej wizji małżeństwa i rodziny.</p>	
kryteria oceny	Ocena końcowa z ćwiczeń jest tożsama z oceną z pracy pisemnej w której student powinien wykazać się znajomością treści ćwiczeń, jak i obowiązkowych lektur.	

	Aktywność studenta może podnieść jego ocenę końcową (3 plusy z aktywności mogą podwyższyć ocenę końcową o 0,5 stopnia).
przebieg procesu weryfikacji	Termin oddania pracy zaliczeniowej: 20.01.2015 r. Uwzględnianie aktywności w trakcie zajęć. Termin zaliczenia: 27.01.2015 r.
informacje dodatkowe	

Nazwa	wykład 2	kod
kod(-y) zajęć		
osoba(-y) przeprowadzająca(-e) weryfikację	Arkadiusz Wuwer	
grupa(-y)	Arkadiusz Wuwer	
wymagania merytoryczne	jedna (wykładowa) - 54 osoby	
kryteria oceny	<ul style="list-style-type: none"> • <u>w zakresie przekazywania wiedzy</u>: rozumienie podstawowych zagadnień należących do nauczania społecznego Kościoła oraz ogólne zapoznanie się z jego historią; • <u>w zakresie rozwijania umiejętności</u>: umiejętność przeprowadzania pogłębionej refleksji moralnej nad życiem własnym i innych ludzi oraz nad zjawiskami kulturowymi, społecznymi, politycznymi i gospodarczymi; • <u>w zakresie formacji osobowej</u>: pomoc w rozwiązywaniu osobistych problemów moralnych i podejmowaniu słusznych decyzji w oparciu o pogłębioną refleksję nad własnym postępowaniem; • <u>w zakresie praktyki duszpasterskiej (zawodowej)</u>: pomoc w podejmowaniu słusznych decyzji w zakresie pracy duszpasterskiej (zawodowej) w oparciu o refleksję moralną. 	
przebieg procesu weryfikacji	<ul style="list-style-type: none"> • na ocenę dostateczną - znajomość podstawowych zagadnień i umiejętność posługiwania się najważniejszymi terminami z nauczania społecznego Kościoła; • na ocenę dobrą - dobra znajomość wszystkich poruszanych zagadnień i umiejętność ilustrowania ich prostymi przykładami; • na ocenę bardzo dobrą - bardzo dobra znajomość wszystkich zagadnień i umiejętność odnoszenia ich do wydarzeń z życia społecznego. 	
informacje dodatkowe		

Nazwa	ćwiczenia 2	kod
kod(-y) zajęć		
osoba(-y) przeprowadzająca(-e) weryfikację	Arkadiusz Wuwer	
grupa(-y)	Dwie - gr. R-1 (25 osób) + gr. R-2 (29 osób)	

wymagania merytoryczne	<p>Ćwiczenia mają na celu wypracowanie umiejętności analizy i refleksji nad dokumentami społecznymi Kościoła oraz naukę dostrzegania i właściwej oceny aktualnych wydarzenia z życia społecznego, politycznego i gospodarczego według wskazań nauki społecznej Kościoła.</p> <p>Lektura wskazanych tekstów i ich opracowanie w formie prezentacji multimedialnej. Przedstawienie wyników pracy całej grupie. Uczestnicy zajęć, na podstawie tych samych tekstów, przygotowują się do dyskusji.</p>
kryteria oceny	<ul style="list-style-type: none"> o na ocenę dostateczną - znajomość podstawowych zagadnień i umiejętność posługiwania się najważniejszymi terminami z nauczania społecznego Kościoła; o na ocenę dobrą - dobra znajomość wszystkich poruszanych zagadnień i umiejętność ilustrowania ich prostymi przykładami; o na ocenę bardzo dobrą - bardzo dobra znajomość wszystkich zagadnień i umiejętność odnoszenia ich do wydarzeń z życia społecznego.
przebieg procesu weryfikacji	Ocena przygotowania i prezentacji multimedialnej na wybrany temat na bazie zadanych do lektury tekstów.
informacje dodatkowe	